

## Ekstern kvalitetssikring af beslutningsgrundlag på niveau 1

Dato 1. september 2010  
J. nr.

Side 1/7

### 1. Baggrund for den eksterne kvalitetssikring

Som led i at sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag for Folketingets vedtagelse af store anlægsprojekter på Transportministeriets område skal der forud for vedtagelsen gennemføres en ekstern kvalitetssikring af projekter med en forventet totaludgift over 250 mio. kr. jf. akt 16 af 24. oktober 2006. Den eksterne kvalitetssikring gennemføres både for beslutningsgrundlag på niveau 1 (forundersøgelser mv.) og på niveau 2 (VVM-undersøgelser).

Ekstern kvalitetssikring er en uafhængig vurdering af anlægsmyndighedens projektgrundlag og anlægsoverslag, som blandt andet vurderer, om anlægsoverslaget, den trafikale og tekniske løsningsmodel, projektets organisering samt analysen af den samfundsøkonomiske rentabilitet har en tilfredsstillende kvalitet.

Hovedformålet med den eksterne kvalitetssikring er, at øge kvaliteten i beslutningsgrundlaget. Dermed forberedes den udgiftspolitiske styring, og der dannes bedre grundlag for en prioritering af større anlægsprojekter. Den eksterne kvalitetssikring skal kvalificere og konsolidere projektgrundlaget, før der træffes beslutning, jf. Akt 16 af 24. oktober 2006. Konkret undersøger en ekstern rådgiver med ekspertise og erfaring inden for det relevante område, om der på baggrund af en gennemgang af beslutningsgrundlaget i forhold til de i akt 16 af 24. oktober 2006 om ny anlægsbudgettering oplyste fokusområder er vægtige grunde til, at der ikke bør træffes politisk beslutning om, hvorvidt man skal gå videre med projektet på baggrund af det fremlagte beslutningsgrundlag.

Kvalitetssikringens omfang og detaljeniveau afspejler beslutningsgrundlagets undersøgelsesniveau. Således vil en kvalitetssikring af beslutningsgrundlag på niveau 1 være væsentligt mindre omfattende end tilsvarende på niveau 2.

Konklusionen afgives inden for de rammer, som budgettet for den eksterne kvalitetssikring sætter for detaljeringniveauet. Således må selve undersøgelsen basere sig på en stikprøvetilgang med fokus på særligt risikobetonede forhold, ligesom den eksterne rådgiver ikke selv skal gennemføre yderligere undersøgelser eller udarbejde selvstændige løsningsforslag. Kvalitetssikringen gennemføres på grundlag af det materiale og de undersøgelser, der er tilvejebragt af anlægsmyndigheden i forbindelse med udarbejdelse af beslutningsgrundlaget. Den eksterne kvalitetssikring er således alene en gennemgang af anlægsmyndighedens projekt.

Den eksterne kvalitetssikring gennemføres som udgangspunkt inden offentliggørelsen af beslutningsgrundlaget, eventuelt i de afsluttende faser af udarbejdelsen af projektet, så konklusionerne foreligger samtidig med offentliggørelsen af beslutningsgrundlaget og kan være taget højde for heri. Det vil dog være muligt at fravige en sådan procedure, hvis der er vægtige konkrete forhold i det enkelte projekt, der gør en parallel proces uhensigtsmæssig. En



fravigelse skal aftales med Departementet. Under alle omstændigheder skal konklusionerne fra den eksterne kvalitetssikring foreligge tids nok til, at de kan indarbejdes i det endelige projektgrundlag, således at Transportministeriet kan fremlægge et færdigt projektgrundlag inkl. konklusioner fra den eksterne kvalitetssikring inden den videre politiske behandling af projektet.

Undersøgelsen gennemføres for Transportministeriet.

## **2. Kvalitetssikringens indhold**

En ekstern kvalitetssikring på niveau 1 (forundersøgelser m.v.) tager udgangspunkt i de i Akt 16 af 24. oktober 2006 oplyste punkter:

- gennemgang af økonomiske beregninger og forudsætninger
- analyse af behov, målsætninger og risici for projektet
- vurdering og revision af alternativer, herunder 0-alternativet og eventuel udsættelse
- gennemførelse af en overordnet samfundsøkonomisk analyse af projektforslaget samt alternativer til projektet

Bedømmelsen af anlægsmyndighedens detaljeringsniveau skal ses i forhold til, at der er tale om en indledende afdækning af et overordnet projekt med henblik på en beslutning om, hvorvidt der skal igangsættes en uddybende undersøgelse (f.eks. i form af en VVM-undersøgelse). Den eksterne kvalitetssikring skal som udgangspunkt indeholde nedenstående punkter, jf. bilag 1:

1. Resumé
2. Gennemgang af den trafikale analyse, herunder forudsætninger og beregninger
3. Gennemgang af de økonomiske beregninger og forudsætninger
4. Overordnet gennemgang af den samfundsøkonomiske analyse af projektforslaget samt alternativer til projektet, herunder en gennemgang af anlægsmyndighedens analyse af behov, målsætninger og risici for projektet samt vurdering og revision af alternativer, herunder 0-alternativet og eventuel udsættelse

Herudover kan andre relevante forhold ift. det specifikke projekt inddrages i den eksterne kvalitetssikring på baggrund af en konkret vurdering.

Anlægsmyndighedens dokumentation skal være tilrettelagt efter retningslinjerne i anlægsmyndighedens kvalitetsstyringssystem og øvrigt relevant materiale.

I vedlagte bilag 1 er opstillet en skabelon, der indeholder opbygning og standardformuleringer, som skal anvendes i videst muligt omfang.

### **2.1. Resumé**

Den eksterne kvalitetssikring skal give en kort præsentation af projektet inkl. kort over, hvor projektet gennemføres. Afsnittet skal afsluttes med en ordret



gengivelse af en af de i bilag 1 afsnit 1 beskrevne konklusioner, således at der enten anføres, at der (1) *er ingen vægtige forhold, der taler imod at fremlægge projektet til politisk behandling*, eller at der (2) *er forhold, der skal afklares, inden det kan anbefales, at projektet forelægges til politisk behandling*.

### **2.2. Gennemgang af den trafikale analyse**

Den eksterne kvalitetssikring skal vurdere anlægsmyndighedens trafikale analyse, herunder vurdere soliditeten i forudsætningerne og gennemgå selve beregningen.

### **2.3. Gennemgang af de økonomiske forudsætninger og beregninger**

Den eksterne kvalitetssikring skal vurdere anlægsmyndighedens basisbudget, der danner grundlag for reservetildeling. Den eksterne kvalitetssikring skal således ud fra det foreliggende dokumentationsniveau gennemgå det opstillede anlægsbudget og vurdere, om forudsætningerne er relevante og dokumenterede.

Vurderingen af anlægsbudgettet sker dels ved en overordnet vurdering af priser og mængder, dels ved gennemgangen af projektspecifikke områder, der efter den eksterne rådgivers opfattelse er særligt risikobetonede, dels ved en teknisk vurdering af, om projektets overordnede tekniske løsninger er realistiske, af-dækket tilstrækkeligt og korrekt afspejlet i budgettet.

#### *Gennemgang af særligt risikobetonede områder*

Den eksterne kvalitetssikring skal efterse, at anlægsmyndigheden har foretaget en indledende risikovurdering af projektet, samt at der er foretaget en vurdering af, om projektet indeholder særligt risikobetonede områder.

Kriteriet for et særligt risikobetonet område er, at risikoen vil have væsentlig økonomisk effekt og/eller er et teknisk kritisk moment i et anlægsprojekt.

#### *Vurdering af de tekniske forudsætninger*

På niveau 1 (forundersøgelser m.v.) skal den tekniske vurdering fokusere på den overordnede tekniske løsning. Formålet er således at vurdere, om den overordnede løsning er realistisk, af-dækket tilstrækkeligt i forhold til projektets stade samt afspejlet korrekt i prissætningen af budgettet.

### **2.4. Den overordnede samfundsøkonomiske analyse af projektforlaget samt alternativer til projektet**

De samfundsøkonomiske beregninger gennemgås for projektforlaget samt mulige alternativer, herunder de beregnede trafikale effekter af projektet, jf. pkt. 2.2. Det vurderes, om omkostninger og benefits er håndteret i overensstemmelse med Transportministeriets og Finansministeriets retningslinjer for gennemførelse af samfundsøkonomiske beregninger.



Den eksterne kvalitetssikring skal vurdere anlægsmyndighedens alternativer, herunder o-alternativet, med henblik på en overordnet vurdering af, om alternativerne er relevante og realistiske.

Der skal i vurderingen være særligt fokus på anlægsmyndighedens analyse af behov, målsætninger og risici for projektet.

Der skal i vurderingen endvidere være fokus på de tidsgevinster, der indgår i den samfundsøkonomiske analyse, herunder eventuelle konsekvenser ved ud-sættelse.

Der foretages samtidig en vurdering af, om det i den samfundsøkonomiske beregning forudsatte tidspunkt for ibrugtagelsen af projektet m.v. er realistisk i forhold til, hvornår projektet reelt kan igangsættes.

### **3. Arbejdsmetode**

Kvalitetssikringen foregår med udgangspunkt i det materiale, som anlægsmyndigheden har udarbejdet i forbindelse med projektet og vurderes i forhold til de relevante eksterne og interne retningslinjer for opstilling af beslutningsgrundlag.

Gennemgangen af det skriftlige materiale suppleres med møder med anlægsmyndigheden. Der afholdes som minimum følgende møder, svarende til de forskellige faser i den eksterne kvalitetssikring:

- Opstartsmøde med anlægsmyndigheden
- Mellemstatusmøde, hvor den eksterne rådgiver fremlægger foreløbige konklusioner. Mødet er primært tænkt til, at den eksterne rådgiver kan få afklaret tvivlsspørgsmål, samt at anlægsmyndigheden kan udpege supplerende materiale i forhold til de foreløbige konklusioner
- Afslutningsmøde mellem anlægsmyndigheden og departementet forud for endelig afrapportering, hvor evt. uklarheder kan afklares, herunder at der som opfølgning på mødet kan fremsendes yderligere afklarende materiale

Der kan aftales yderligere statusmøder, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt, f.eks. henset til projektets økonomiske størrelse, dets tekniske kompleksitet eller tidspres i forhold til aflevering af den eksterne kvalitetssikring.

### **4. Output**

På baggrund af ovenstående skal der med udgangspunkt i det gennemgåede materiale og de afholdte møder laves en sammenfatningsrapport med de væsentlige observationer og anbefalinger omkring projektet. Derudover skal rapporten indeholde en kort præsentation af projektet samt en mere teknisk gennemgang af materialet svarende til de i afsnit 2. – 2.4. oplistede punkter. Rapporten skal i videst muligt omfang opbygges efter vedlagte skabelon, jf. bilag 1.



Rapporten skal indeholde et ledelsesresumé, hvor rådgiver konkluderer, om rådgiver på baggrund af gennemgangen er blevet bekendt med vægtige grunde til, at der ikke bør træffes politisk beslutning om, hvorvidt man skal gå videre med projektet på baggrund af det fremlagte materiale, jf. bilag 1 afsnit 1. Resuméet skal således afsluttes med én af de to konklusioner, beskrevet i afsnit 2.1.

Hvis det vurderes, at der er behov for yderligere analyser, supplementer m.v. aftales dette nærmere i forbindelse med afslutning af den eksterne kvalitetssikring.

Den eksterne kvalitetssikring gøres tilgængelig for offentligheden. Det må forventes, at hovedkonklusionerne eller dele heraf fra den eksterne kvalitetssikring vil indgå i forbindelse med Folketingets og regeringens behandling af projektet, f.eks. i forbindelse med udarbejdelse og vedtagelse af anlægslov.

## **5. Tidsplan**

Som udgangspunkt fastlægges færdiggørelsestidspunktet for den eksterne kvalitetssikring i kontrakten. Selve tidsplanen aftales mellem departementet, anlægsmyndigheden og den eksterne konsulent efterfølgende på baggrund af et oplæg fra anlægsmyndigheden.

Skulle der være behov for afvigelse fra afleveringstidspunktet, kan dette kun besluttes af departementet.



## **Bilag 1. Skabelon for ekstern kvalitetssikring for beslutningsgrundlag på niveau 1**

Side 6/7

Ekstern Kvalitetssikring af [*navn på projekt*]

### **1. Resumé**

[*Kort introduktion til projektet og ekstern kvalitetssikring. Herudover benyttes et af nedenstående underafsnit.*]

#### **1.1 Ingen vægtige forhold**

[*Den eksterne rådgiver*] har gennemført en ekstern kvalitetssikring af [*projektets navn*] for Transportministeriet. På baggrund af den eksterne kvalitetssikring er [*den eksterne rådgiver*] ikke blevet bekendt med vægtige grunde til, at der ikke bør træffes beslutning om at gå videre med projektet på baggrund af det af [*anlægsmyndigheden*] fremlagte beslutningsgrundlag, herunder i forhold til anlægsbudgettet, risikovurderingen og tidsplanen. Den eksterne kvalitetssikring har omfattet de i akt 16 af 24. oktober 2006 om ny anlægsbudgettering oplyste fokusområder (jf. afsnit 3 nedenfor).

Den eksterne kvalitetssikring er baseret på en gennemgang af anlægsmyndighedens projekt i overensstemmelse med Terms of Reference for opgaven.

[*Valgfrit afsnit*] I forhold til det videre projekt bemærker [*den eksterne rådgiver*] følgende forhold, som der bør være særligt fokus på:

- 

#### **1.1 Forhold der skal afklares, inden projektet kan forelægges**

[*Den eksterne rådgiver*] har gennemført en ekstern kvalitetssikring af [*projektets navn*] for Transportministeriet. På baggrund af den eksterne kvalitetssikring er [*den eksterne rådgiver*] blevet bekendt med følgende vægtige forhold, der bør afklares, inden det kan anbefales at træffe beslutning om, hvorvidt man skal gå videre med projektet på baggrund af det af [*anlægsmyndigheden*] fremlagte beslutningsgrundlag:

- 

Den eksterne kvalitetssikring har omfattet de i akt 16 af 24. oktober 2006 om ny anlægsbudgettering oplyste fokusområder (jf. afsnit 3 nedenfor). Den eksterne kvalitetssikring er baseret på en gennemgang af anlægsmyndighedens projekt i overensstemmelse med Terms of Reference for opgaven.



## **2 Gennemgang af den trafikale analyse**

Side 7/7

## **3. Vurdering af anlægsbudgettet og forudsætninger**

### ***3.1 Uddybende gennemgang af særligt risikobetonede områder***

### ***3.2 Vurdering af de tekniske forudsætninger***

## **4. Gennemgang af den overordnede samfundsøkonomiske analyse af projektforslaget samt alternativer til projektet**

## **6. Materiale**

Grundlaget for den eksterne kvalitetssikring udgøres af følgende dokumenter:

- 
-